

Dendrokronologisk undersøgelse af tømmer fra bolighus i Åpta, Farsund kommune, Vest-Agder

af
Claudia Baittinger

VEST-AGDER

Åpta, Farsund kommune, Vest-Agder fylke, Norge.

Gnr./bnr. 159/2. Komm. nr. 1003.

Koordinater: 58°11'North/6°48'East eller 18356, 6478961 (UTM33).

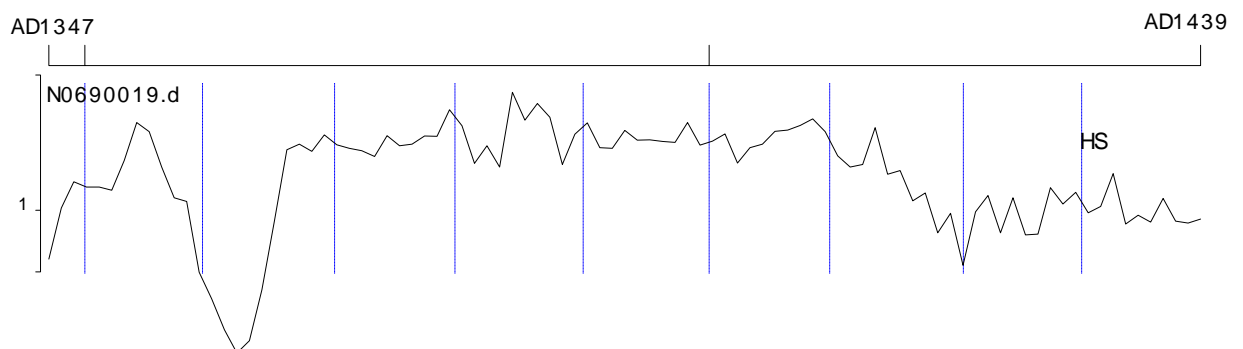
Indsamling er foretaget 26. januar 2006 af bygningsvernkonsulent Helge Paulsen, Vest-Agder fylke.

Undersøgt af Claudia Baittinger.

NNU j.nr. A8617

Formål: Opbygning af grundkurve og datering.

Én prøve (skive, prøve C1) af eg (*Quercus* sp.) undersøgt, stammende fra 'stokk' nr. 4 over gulv i væggen mod vest, i husets badeværelse. Prøven omfatter 93 årringe, som dækker perioden fra 1347 til 1439. Prøven har splintved bevaret. Den yngste, konstaterede årring er dannet i 1440. Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan fældningstidspunktet for træet, som prøven stammer fra, fastsættes til ca. 1440-52.

Figur: Indplacering af årringskurven af egetræsprøve N0690019 på en tidsskala.
 (H/S = splintvedgrænse)

De første 20 årringe viser store udsving. En standardiseret version af kurven (N069i_19) er derfor valgt ved den statistiske sammenligning med referencekurver (se følgende tabel).

A8617, Åpta, Farsund kommune – synkroniseringer med referencekurver				
				N069i_19
grundkurver fra Danmark, Sverige og Norge:	9I456785	Danmark Vest og Slesvig, 828 timber	109BC to AD1986	3.75
	8m100002	Nordjyllandskurven	AD1287 to AD1818	4.56
	2x900001	Danmark, Sjælland, 227 timber	AD830 to D1997	5.97
	SM000005	Sverige, Skåne og Blekinge	AD1274 to AD1974	4.75
	SM000012	Sverige, Väster Götland	AD1125 to AD1720	4.15
	DM100003	Schleswig-Holstein	AD436 til AD1968	1.20
	DM200001	Niedersachsen Küstenraum	AD1082 til AD1972	1.07
	N-all	Agder, Danmark, Tyskland, Skotland, 218 timber	AD1305 til AD2005	5.74
lokalitetskurver fra Sørlandet:	N0752m05	Gitlestad, 4 timber	AD1372 til AD1579	3.98
	N078m001	Røstad, 4 timber	AD1333 til AD1730	4.35
	N0860m01	Valand, 6 timber	AD1264 til AD1590	3.68
lokalitetskurver fra Danmark og Skotland:	21015M02	B&W Grunden, 24 timber	AD1305 til AD1743	4.39
	romo_i03	Rømø, 40 timber	AD1309 til AD1709	6.46
	EDINCAS2	Edinburgh Castle, 13 timber	AD1358 til AD1509	7.53

Tabel: Synkroniseringsværdier (t-værdier) af trækurver af eg (N096i_19) med referencekurver for egetræ.

Splintstatistik for egetræ: 15 [-8, +6]

Ref.: Christensen, K. & Havemann, K. 1998: Dendrochronology of oak (Quercus sp.) in Norway. AmS-Varia 32, 59-60. Stavanger.

Derudover er der udtaget 11 prøver af fyr (*Pinus sylvestris*), som er undersøgt af Thomas Bartholin, Wentorf ved Hamborg, hos hvem data også foreligger. 5 prøver er dateret. Prøverne stammer fra træer, som er fældet i vinterhalvårene 1801-01 og 1801-02, eller måske lidt senere (bark kunne ikke konstateres med sikkerhed.)

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderlige oplysninger. Rapporten kan downloades (www.nnu.dk, under *Dendrokronologi, Rapporter*).

Katalog

N0690019.d

Title : A8617 bolighus fra Åpta Farsund C1 159/2

Raw Ring-width QUSP data of 93 years length

Dated AD1347 to AD1439

8 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 169.11 Sensitivity 0.23

Interpretation: Felled AD1440-52